

<http://www.focnou.org>

<http://www.focnou.org/revista-focnou>

[Inici](http://www.focnou.org) / [Cultura](http://www.focnou.org/categoria/cultura/) / Els papes en clau de crisi

Els papes en clau de crisi

📅 2 març 2023

L'historiador Diego Sola – Fragmenta Editorial

La història es pot explicar de moltes maneres. En una conversa per al programa *Cruzando Fronteras* mantinguda amb l'historiador Diego Sola, professor lector i director del màster d'Història i Identitats al Mediterrani Occidental de la Universitat de Barcelona, vaig descobrir que, a banda de dominar la història del papat, també captiva per la seva capacitat per connectar amb l'actualitat. Després de la lectura d'*Història dels papes* < <https://www.fragmenta.cat/producte/historia-dels-papes/> >, editat per Fragmenta, dialogar amb el seu autor va ser realment inspirador.

El professor Diego Sola (Granollers, 1988) ens mostra magistralment una història papal des de l'element definitori d'un període de crisi qualsevol, que, d'una banda, deixa al descobert febleses i mancances i, de l'altra, realça les essències i els valors més genuïns. Per exemple, assenyala que **la crisi del 1517 va representar un dels moments més reveladors d'aquesta història**. Es tracta d'un exercici de síntesi i assaig. És conscient que la història dels papes de Roma és tan llarga que necessitaria diversos volums per abordar-la.

El jove historiador de Granollers ens capbussa en debats ben suggestius i vigents. Parlant del conciliarisme del segle XV, descobrim la relació que té amb el Sínode sobre la Sinodalitat a la qual el papa Francesc ha convocat a tota l'Església. Malgrat la tensió que es va viure fa sis segles —i que també es percep en el moment històric present—, **les aportacions del conciliarisme poden ser il·luminadores avui dia**. Va haver-hi una lluita entre el papat i els concilis perquè hi havia una disputa sobre si l'autoritat

del pontífex
complexa
governança: <http://www.focnou.org>

El passat, en alguns aspectes, ens pot fer veure amb altres ulls problemàtiques que ja han succeït. Sens dubte, pot ajudar-nos, ja que acostumem a viure amb certa tensió a causa de voler respostes immediates. La història, mestra de vida, ens ensenya que pot haver-hi solucions i respostes múltiples als problemes. **Cada crisi obeeix a un context, a una conjuntura, a actors i fenòmens diferents.** No obstant això, pot enriquir-nos com un element d'ensenyament. Tot això ho comparteix Diego Sola amb serenitat i amb la perspectiva que suposa ampliar el focus del present amb una mirada a la història.

Sola ens brinda, a més, un perfil de cada successor de Pere, emmarcant els esdeveniments més rellevants cronològicament, interpretant corrents històriques i etapes notòriament delimitables. L'autor és conscient que **la història del papat és matèria historiogràfica perquè permet fer-nos preguntes i suggerir hipòtesis:** ¿Què hauria succeït si Pius XII hagués denunciat explícitament l'horror causat per Hitler i secundat per Mussolini?, i, en el cas que Julio II o León X no s'haguessin obsessionat amb les belles arts demanant diners als fidels, perdonant-los els pecats a canvi de donatius, per a erigir una basílica faraònica, ¿quina situació s'hauria produït?

Arran d'aprofundir en la biografia dels papes, Sola ha redescobert algunes figures com la de Benet XIV, un papa il·lustrat i obert a les noves idees del seu segle. Dialogant i tolerant enmig de l'Antic Règim europeu. Havien passat poques dècades del **controvertit judici a Galileu Galilei, condemnat pel Sant Ofici**, la qual cosa va comportar la prohibició de la cosmologia copernicana. Benet XIV autoritzà, no obstant això, el fet que en les facultats de l'Església s'ensenyés aquesta cosmologia. Recordem que no serà fins al 1992 quan l'astrònom quedi rehabilitat durant el pontificat de Joan Pau II, per la qual cosa

aquest pontífex va ser un gran avançat al seu temps.

Parlem, esclar, del ministeri petrí de Francesc, que pivota **entre l'esforç d'obrir l'Església als desencantats i l'equilibri de mantenir unides sensibilitats diverses** a l'interior de la comunitat eclesial. El nostre professor ho té ben clar —i crec que no li falta raó—: “Segurament el futur balanç de Francesc pivotarà, d'una banda, sobre l'intent i l'esforç de reobrir l'Església a aquells que van anar perdent-hi la confiança o van tenir la sensació d'haver-hi estat expulsats, i sobre el delicadíssim equilibri de mantenir unides sensibilitats diverses, i sovint enfrontades, dins de la pròpia Església”.

Tampoc falten referències al recentment desaparegut Benet XVI, ja que, entre altres coses, recorda com va presidir **la consagració del temple de la Sagrada Família**, citant un tros de l'homilia en què el papa alemany explicava que aquesta representa un homenatge a Déu, a la naturalesa i a la bellesa: “Penso que la dedicació d'aquest temple, en una època en què l'home pretén edificar la seva vida d'esquena a Déu, com si ja no tingués res a dir-li, resulta un fet de gran significat. Gaudí, amb la seva obra, ens mostra que Déu és la veritable mesura de l'home”.

El professor Sola, influït per la línia introduïda per l'historiador francès Lucien Febvre, està convençut que **per comprendre bé la història hem de problematitzar-la.** Aquesta respon a les nostres curiositats vitals, de grup, de col·lectiu, i ha de respondre a preguntes fetes des del present. D'aquí ve que, com hem referit, a l'hora de problematitzar la història del papat va pensar que **una història tan fecunda, de gairebé vint segles, hauria tingut el repte de superar les crisis.** Aquest element conductor li ha donat peu a una història que és una aportació per a l'Església i la societat contemporànies.

Fernando Cordero Morales

Religiós dels Sagrats Cors i periodista

[@fernandocorder7](https://twitter.com/FernandoCorder7) < <https://twitter.com/FernandoCorder7> >

Comparteix

